

Szamosújvári Közlöny

Alapítva 1903 • Újraindítva 2021

ISSN 2784 – 2800 ISSN-L 2784 – 2800

III. (új) évfolyam

21-22. szám/2023 március - április

Szécsi Margit

Májuséj

Hulltak súlyos harmatcsöppök
dobogva a forró földre,
mintha áttetsző szívek
estek volna a világra.

Hallatszott az istállóból
ideges ló dobogása.
Fiókfecske kiült fészke
peremére és nem félt.

Nem mohogott a bagoly,
leszállt az eperfa-ágra,
bolyhos pille helyett lesett
csillagsűrűs éjszakát.

Állt a csósz a tolvaj éjben,
verdeső ág közt kiáltott:
- Hej ti fekete cigányok,
tépjétek a piros meggyet! -

Hajnalba erős férfiak
lehevert füvet kaszáltak,
s egy-egy vérszín virág előtt
megtorpant a sima penge.

*1928. május 28-án (95 éve)
született Szécsi Margit,
József Attila díjas költő.*

Kis Angéla és Dániel Melinda tanítónők

Dániel Melinda

Kis Angéla

Kemény - vár

Épül a fal, iskolánk egy másik szárnyal bővül, s így megerősödnek a „megmaradás falai”. Követtük az elmúlt hónapok folyamán, hogyan rakódott téglá téglára, néztük, amint teljessé vált az épület, s úgy vált bennünk éretté a gondolat, hogy bezáródott a tér – ölelő karok gyanánt –, és/de mi nagyon nyitottnak érezzük magunkat. Az otthonunk melegítő

falak szimbolizálják a biztonságot, és azt, hogy szabadok vagyunk.

Várfalat lehet emelni, amely mögé félelmet, kételyeket rejthetünk. Erős falaink viszont nyitottságunkat jelképezik: a gyerekek igényeire koncentrálunk, az előttük álló kihívásokhoz szükséges készségeket és kompetenciákat fejlesztjük. Nincsenek félelmeink, sem kételyeink, mert tudjuk, hogy ezen a „holt-tengeri” vidéken pontos feladatunk van.

A végvárhoz hasonlóan kettős funkciója van a Kemény-várnak. Védünk kell a körülöttünk levő területet, amelyet ott-honunkká alakítottunk az elmúlt hét év folyamán. A másik funkciónk az utánpótlás: olyan gyerekeket nevelünk és tanítunk, akik könnyű szívvel lépnek át a magasra nyúló falakon, nem félnek attól, hogy mi vár a túloldalon.

Mitől is kell megvédenünk magunkat? Az ellaposodástól, a közönységességtől, az értéktelenedéstől. Felmentő sereg nélkül a nagyobb erődítmények is kapitulálnak, de mi nem kapitulálhatunk. Nem azért, mert hősök vagyunk, és halálra készen állunk, hanem annál az egyszerű oknál fogva, hogy meg kell maradnunk a magyarság számára: megmaradni, dolgozni, csendesen embernek lenni, érdemes módon elvégezni az élet apró feladatait, és örömről találni abban, hogy vagyunk nyelvben, mesében, táncban, ruhában és becsületben. És békében élni azok között, akik magukénak örvende-

nek.(Makkai S)

A téglák térben és időben egymásra épülnek, összekapcsolódik a tér az idővel, a folytonosság az emlékezettel. Az idő nem áll, folydogál, de nyomot hagy, mert egyszerre van benne a múlt és jövő.

Élő kövek

A Kemény-vár rejti egyszerű titkunkat: van egy lelkiségünk, amellyel tartozunk annak a helynek, amelynek szüksége van ránk. Tanítóközösségünkben hálás felelősséggel, őszinte szeretettel dolgozunk. Adottságainkkal, lehetőségeinkkel élni akarunk iskolánk javára. Előttünk lebeg a komoly feladat: a tanító emberi lelkeket formál. A gyermekekbe ülteti el álmait, vágyait, a világnak szánt mondanivalóját. Nincs más számonkérés, csak a gyermekeink tekintetében: „Ahány szóra váró gyermek: a jövőnek megannyi lámpása a meglódt időben.”(Sütő)

Kisebbségi sorsban nem dolgozhatunk a magunk hasznának keresésére, minden élet csak a kölcsönös szolgálatban

értelmes és létjogosult. Valahogy úgy vagyunk vele, mint Móra Ferenc kis Gergője: amíg a ködmönt hordta, mindig igazat kellett mondania. Hasonlóan mi is, amíg a Kemény-várban munkálkodunk, a legtöbbet kell nyújtanunk! Azért vagyunk itt!

Tanítási alternatívánk – a Step by Step – négy alapelve épül. A gyerek a fontos: látja és érzi, hogy érte történnek a dolgok. Így sikerei vannak, pozitív kép alakul ki magáról. Ez a maga rendjén kialakítja benne azt a készséget, hogy ő is törődjön másokkal. Minden műveltségi területnek ez a célja, pl: az olvasás szerenti a véleményalkotást, a matematika a kreatív, divergens gondolkodást, a természettudományok a saját testük, környezetük felfedezését, a társadalomtudományok az emberek, események iránti tiszteletet, érdeklődést fejlesztik stb. A kommunikáció létfontosságú a sikerek elérésében. A tanító bátorítani tudja, hogy különböző utakon – beszédben, írásban, matematikában,

művészetekben –kommunikáljon. Ha ez meg erősödik bennük, akkor kezdeményeznek, motiváltak. Kommunikációval megértik másnak a gondolkodását és értékelni tudják a gondolkodás másféleségét. Kapcsolatok felfedezéséhez vezetnek a kutatás, gyakorlás módszerei, a gyerek a felfedező és a kivitelező. Nem információzápor a lényeg, hanem tapasztalati úton a gyerek a régi információihoz kapcsolja az újakat. Erre legalkalmasabb a projekt módszer, amely az alternatívánknak sajátossága. Egy-egy fogalom köré (víz, kenyér stb) gyűjtjük, rendszerezzük a különböző műveltségi területek elsajátítandó anyagát, így valósítjuk meg azok integrációját. Ez a módszer rengeteg változatos lehetőséget kínál az ismeretszerzésre, a készségfejlesztésre, az egyéni és csoportos (kooperatív) tanulásra. Egy jó osztályközösség arra alapozódik, hogy mindenki annak fontos része, fontosnak érzi magát mások számá-

ra és szükség van rá. Ha helyesen van értékelve, a gyermek hozadék a közösség számára. Kialakul a felelősségtudata és növeljük az önbizalmát.

A napot indító kör a fenti célkitűzések, alapelvek megvalósításának fontos eszköze. A reggeli találkozó barátságos köszöntéssel kezdődik, és játékokkal, szokásokkal, feladatokkal teli. Együtt számbavesszük a jelenlevőket, megbeszéljük az aznapi feladatokat, közösen elolvassuk a napi munkatervet. Szóba kerülnek a közösségre vonatkozó szabályok, ünnepek, aktuális népszokások, morális problémák, iskolánk életének eseményei. Feszültségoldó az a szokás, hogy néhány gyermek bemutatja személyes élményeit, „újdonságait”, ezáltal tér nyílik a gyermek számára a nyilvánosság előtti szereplésnek. A hallgatóságban pedig fejlődik a türelem, megtanulják hallgatni társukat. A reggeli beszélgetések ismétlődő rítusa jelentősen támogatja a közösséggé

kovácsolódást. A jó kö-zérzet megélése erősíti a biztonságérzetet. A napi munkát bezáró visszapillantás, élménymegosztás ugyanezt a célt szolgálja. Lemérjük egyénenként és közösen, hogyan valósultak meg a napi célkitűzések.

Mindezek a módszerek és eljárások a gyermekek számára változatossá, vonzóvá teszi a tanulás folyamatát, hiszen lehetőséget biztosítanak saját érdeklődésük kielégítésére, az önálló felfedezésre, kreativitásuk kibontakoztatására. Ugyanakkor komplex gondolkodásra, rendszerező munkára készítenek, ám ehhez természetesen a mi előkészítő és koordináló munkánk szükséges. Lépésről-lépésre nekünk is újra kell gondolni önmagunkat. Mindennap egy új kihívás számunkra reagálni a gyermekek egyéni szükségleteire és fenntartani a belső motivációt a tanuláshoz.

Meggyőződésünk, hogy a gyerekből van mit kibontakoztatni. Ez

ösztökél bennünket arra, hogy kedvező körülményeket teremtsünk a tanulóknak, amelyben cselekvéses képességeiket ugyanúgy ki tudják élni, mint érzelmi intelligenciájukat, társas kapcsolataikat, intellektuális képességeiket.

Kemény-üzenet

A Kemény-vár egy iskola, amely a helyén van, és üzen a világnak: az itteni szórványmagyar közösség meg akar maradni magyarnak. Várunknak nagy a jelentősége: a jövőnek próbaköve. Meglódult időben, omló egek ellenére nem szabad kihullnia az idő rostáján. Mindenkor személyes felelősségünk jegyében ne feledjük, hogy: „Nyelvéből kiesve: létének céljából is kiesik az ember”(Engedjétek hozzám jönni a szavakat). Sütő András a megmaradás titkát elárulja nekünk, Kós Károly bizalommal tekintett a jövőre, de felemelt ujjal figyelmeztetett, hogy bármilyen körülmények között helyt kell állni: „össze kell szednünk nagy fáradsággal az

ország minden részéről a széjjelszórt köveket, hogy azokkal a magunk számára építhessünk.

A falak ereje nem a kőben van, hanem a védők lelkében, kemény iskolánk tőlünk válik keménnyé, akik benépesítjük. Őrhelyünkön állunk, és vigyázunk, figyelünk, hogy ne keletkezzen rés, mely meg tudja gyengíteni...és rendületlenül faragjuk az élő köveket a jövő épületébe.

Szóljon befejezésül Áprily Lajos áldást osztó verse iskolánkra:

Ez nem kastély

„Ez nem kastély: fenyő-faház,
Felette Isten szem vigyáz,
Legyen derüs vendége sok,
Nótázó cinke-koldusok,
Vidámító gyerek-sereg,
Poéták, lélek emberek,
Sziget legyen, védő tető,
A gond után pihentető,
A hangulatnak menedék,
Legyen felette kék az ég –
Ne bántsa tűz, ne verje jég,
Szív és cserép maradjon ép.”

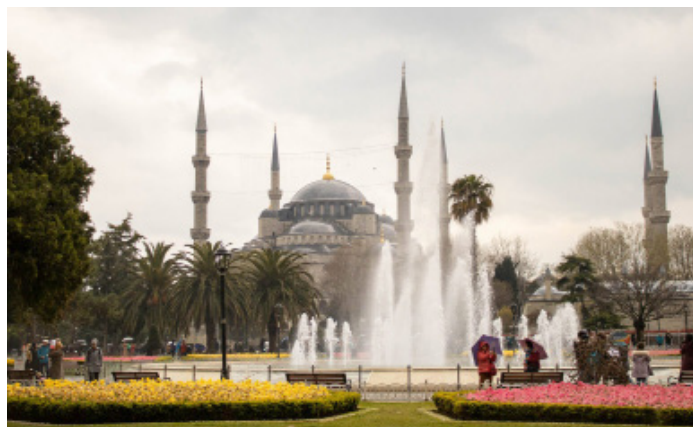
Riti József Attila

Kemény Zsigmond

Kemény Zsigmond, a magyar romantikus regényirodalom egyik legjelentősebb alakja, 1814-ben született és 1875-ben hunyt el. 1867 és 1876 között a Kisfaludy Társaság második elnöke volt. Tanulmányait Kolozsváron végezte, ahol összebarátkozott Wesselényi Miklóssal, Kovács Lajossal, Bölöni Farkas Sándorral és Szentiváni Mihállyal.

Első cikkei 1837-ben jelentek meg a Nemzeti Társalkodóban. 1840 őszén tért vissza Kolozsvárra, ahol az Erdélyi Híradó szerkesztőjeként dolgozott.

1846-ban a Pesti Hírlap munkatársa lett, majd 1848-ban képviselővé választották. A forradalom leverése után az Ausztriával való kiegyezés mellett kampányolt, majd 1867-ben országgyűlési képviselő lett, de nem fogadta el, visszavonultan élt és hunyt el Pusztakamaráson.

Az isztambuli Kék mecset / fotó: Riti József Attila

Riti József Attila

Utazás Isztambulba

Törökország csodálatos ország, tele történelemmel és kultúrával. Nemrégiben a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum több diákjával és tanárával ellátogattunk ide és számos csodálatos élménnyel gazdagodtunk az ott töltött öt nap alatt.

Az első két nap az isztambuli városnézésnek szenteltük. Az Aja Szofia és az Elsüllyedt Palota volt az első állomásunk. Az Aja Szofia lenyűgöző épület, amely egyszer a Bizánci Birodalom főtemploma volt. Az épület ma mecsetként működik és számos

kincset őriz, beleértve a híres mozaikokat és a hatalmas kupolát. Az Elsüllyedt Palota egy másik lenyűgöző helyszín, melyet nemrég restauráltak és amely csodálatosan csodálatos látványt nyújt a látogatóknak.

A második napon folytattuk a városnézést és ellátogattunk a Dolma-

bahçe Palotába, a Topkapi Palotába, a Nagy Bazárba és a Szulejmán mecsetbe. A Dolmabahçe Palota csodálatos épület, amely a 19. században épült az oszmán uralkodók számára. Az épület pompás belső terei és csodálatos kertjei lenyűgözőek. A Topkapi Palota egy másik történelmi helyszín, amely a 15. században épült és hosszú ideig az oszmán uralkodók rezidenciája volt. A Nagy Bazárban vásároltunk néhány emléktárgyat és élveztük a helyi ételeket. A Szulejmán mecset és sírja pedig szintén fantasztikus helyszín, amely hatalmas kupolájával és csodálatos belső tereivel magával ragadta az egész csapatunkat.

Dolmabahçe/ fotó: Riti József Attila

Topkapı palota / fotó: Riti József Attila

A negyedik és ötödik napokon kicsit messzebbre utaztunk és ellátogattunk Ródostóba és Edirnébe. Ródostóban meglátogattuk a Rákóczi házát, Rákóczi és Mikes köztéri szobrát, ill. a várost, ahol élveztük a történelmi épületeket és az ételeket. Mikes Kelemen köztéri szobra körüli tér eléggé elhanyagolt volt, így a diákokkal közösen kitisztítottuk. Edirne egy másik csodálatos város, amelynek központi helyén található a lenyűgöző mecset. Ez az épület elképesztően gyönyörű volt, a sok kupolával és minaretjével magasodva az ég felé. A mecset belseje is csodálatos volt

(bár restaurálják), tele lenyűgöző díszítésekkel és mozaikokkal.

Összességében Törökország fantasztikus hely, ahol számos történelmi és kulturális élménnyel gazdagodhat az ember. Az isztambuli városnézés után érdemes eltölteni egy kis időt a

Boszporuszon hajózva, valamint felkeresni más történelmi helyszíneket, mint például Rodostó és Edirne. Mindenhol fantasztikus emberekkel találkoztunk, akik segítőkészek voltak és boldogan mutatták be nekünk hazájuk csodáit. A török ételek és italok pedig lenyűgözően finomak voltak, amelyeket mindenkinek érdemes kipróbálni. Összességében nagyszerű élmény volt Törökországban tartózkodni, és biztos vagyok benne, hogy még visszatérünk ide újabb kalandokra és élményekre!

Isztambuli városkép közepén a Galata toronnyal / fotó: RJA

Készül a húsvétváró ajándék

Fodor Emőke

Húsvétváró ajándék

Húsvét nagyhatén a szamosújvári RMDSZ Nőszervezetének tagjai nemcsak saját családjuk számára varázsolták igazi ünneppé a húsvétot, hanem azon egyedülálló, idős – főleg férfiakra is gondoltak, akik sütemény és piros tojás nélkül ünnepeltek volna.

A januári megalakulás után született meg e húsvéti akció ötlete, melyet mindegyik tag lelkesen felkarolt. Balázs-Bécsi Enikő elnökasszony hangolta össze a munkát: volt, aki süteményt sütött,

volt, aki tojást írt-festett, volt, aki csomagolni vállalkozott míg mások a csomagok kiszállításában segítettek. Szerdán összeültek a tojások, csüörtökre érkeztek a finom sütemények- melyeket a jókedvű csomagolók igazi ajándékká alakítottak át. Nagypénteken hordták ki a több mint 35 húsvétváró ajándékot, melyet mindenhol nagy szeretettel fogadtak. Köszönet mindenkinek, aki kivette részét e munkából. Az ünnep számukra is szebb lett, nemcsak a megajándékozott időseké.

Fodor Emőke

Az RMDSZ szamosújvári szervezetének éves közgyűlése

Február utolsó napján tartotta éves közgyűlését az RMDSZ szamosújvári szervezete. A találkozóra sok tag érkezett, akik az év folyamán is részt vettek a szervezet tevékenységeiben.

A gyűlést Balla Ferenc megyei tanácsos vezette a megyei szervezet részéről. Az eseményen Rotar Izabella, helyi RMDSZ elnök beszámolójában az elmúlt év megvalósításait említette meg. Balázs-Bécsi Enikő helyi tanácsos pedig a frakció döntéseiről és eredményeiről tájékoztatta az érdeklődőket, akik online követték a gyűlést.

Bihari Levente, helyi tanácsos a város költségvetését ismertette, amely fontos szerepet játszik a szervezet tevékenységében. A gyűlés során Balázs-Bécsi Enikő – a január 31-én megalakult

RMDSZ Női Szervezetének elnöke – bemutatta az újonnan alakult (vagy újjáalakult) szervezet terveit. Az egyik ilyen terv a mézes tulipánok elkészítése volt, amelyet már sikeresen meg is valósítottak. A jelenlévők támogatták a szervezet alakulását.

Az elnökösszony ismertette a 2023-as évre vonatkozó terveket, amelyek között szerepelnek a régi programok folytatása és új kezdeményezések is. Továbbá elmondta, hogy az RMDSZ réteg találkozókat szervez a helyi szervezetek lebonyolítása által. A találkozó célja a jobb kommunikáció az állampolgárokkal, valamint az RMDSZ tevékenységének és eredményeinek bemutatása.

A jelenlévők szabad beszélgetéssel és a mézeskalács tulipánok csomagolásával folytatták az estét. A mézeskalács tulipánokat közösségünk női tagjainak szánják. Az esemény bizonyította az RMDSZ szamosújvári szervezetének szerepét a helyi közösségében, amelynek célja az érdekek és igények képviselete, valamint a jobb jövő építése.

Felszegi Imre

Nyitott beszélgetést tartott az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület

Az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület tagjai nyitott megbeszélést tartottak 2023. április 21-én a Téka Alapítvány központjában mindazokkal, akik szeretnének bekapcsolódni az egyesület vallási, kulturális és turisztikai programjaiba.

A találkozón részt vettek az alapító tagok, valamint szamosújvári és szépenyerüszentmártoni érdeklődők. Ezen alkalommal bemutatásra került Szent Márton élete, az Európai Szent Márton Kulturális Útvonal története, és szó esett arról is, hogy a 2019-es fennállása óta az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ

Egyesület, milyen tevékenységeket valósított meg.

A résztvevők örömmel fogadták az egyesület vallási, kulturális és turisztikai célkitűzéseit. Ugyanakkor a jelenlévők értékes ötleteket mondtak, melyek tovább éltetik Szent Márton közösségteremtő erejét.

Felszegi Imre, az egyesület elnöke megköszönte mindenkinek az eddigi események megszervezésében, sikeres kivitelezésében nyújtott segítséget és a Téka Alapítvány állandó támogatását. A megbeszélés állófogadással és baráti beszélgetéssel folytatódott. Miklósi Ferenc, az általa készített Szent Márton életét, kultuszát tartalmazó szórólappal minden jelenlévőt megajándékozott.

Isten áldását kérve életünkre bízunk a közös célkitűzéseink megvalósításában!

Kövesse a Szamosújvári közlőnyt online is a beolvasva a kódot, vagy a www.kozlony.ro honlapon

Könyvbemutató / fotó: Szamosújvári Örmény Katolikus Plébánia

Székely Csaba

A Salamon templom búcsúja

Március 25-én ünnepelte a Salamon templom búcsúját a szamosújvári kis örmény katolikus közösség.

A zsúfolásig megtelt szép templomban Küsmödi Attila plébános mutatótt be búcsús szentmisét. Szentbeszédében méltatta Jézus fogantatásának, illetve születése hírül adásának Angyali Üdvözlét főünnepét. Az ünnepi szentmisén fellépett a helyi örmény-közösség jól ismert kórusa Molnár Árpád vezényletével, az énekszámok örmény nyelven szólaltak meg. Az eseményt megtisztelték marosvásárhelyi, nagybányai, kolozsvári és tordai örmények is.

A szamosújvári Gyümölcsoltó Boldogasszony templom az első kőből épített templom, amelyet az örmények létesítettek és a köznyelv alapítójáról Simai Salamonról, Salamon templomnak nevezte el.

A templom bejárata az erdélyi reneszánsz stílus jegyében készült, egyik oldalán Szent Szilveszter, a másikon pedig Világosító Szent Gergely szobra áll. A kőtemplomnak három oltára van, melyek közül a főoltár Boldogasszony, a második, mely jobbról van, Szentháromság és a harmadik, mely balról terül el Világosító Szent Gergely nevet visel.

A szentegyházat köröskörül kőfal vette körül, amelynek nyomai napjainkban is láthatók. A Salamon templom egy olyan

remek építészeti alkotás, amely az akkori örmény közösség fejlődési szakaszáról tanúskodik, hiszen annakidején már három évtizede Moldvából jövet le volt telepedve Armenopoliszban.

Az ünnepi szentmisét követően, az örmény parókia nagytermében a marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében bemutatták Anka Éva: Ime, az ember című verseskötetét.

Anka Éva Dicső-szentmártonban született, majd az örmény származású báró Perényi Lukács Sándor felesége lett. A család, a második világháború után száműzetésbe került és Peruban telepedett le. Anka Évának két kötete jelent meg: 1941-ben az Ime, az ember című verseskötete, 1944-ben pedig az Erdőn, mezőn jártam... című novelláskötete. A kötetről dr. Kálmán Attila és dr. Puskás Attila tartottak ismertetőt, Forró Bathó Eszter marosvásárhelyi diáklány pedig elszavalt néhány verset a bemutatott könyvből.

Munkamegbeszélés Szombathelyen / fotó: Miklósi Ferenc

Felszegi Imre

Munkamegbeszélés Szombathelyen

2023. március 10-én Szombathelyen munkamegbeszélésre gyűltek össze a Szent Márton Európai Kulturális Útvonal közép-európai szervezeteinek képviselői.

A lengyel, osztrák, szlovákiai és magyar szervezetek küldöttei mellett először vettek részt a romániai (erdélyi) Szent Márton Út képviselői.

A program péntek délelőtt 10 órakor kezdődött a szombathelyi Martineum Felnőttképző intézetben Orbán Róbert a

Szent Márton Európai Kulturális Útvonal Magyarországi Tanácsának elnöke köszöntő beszédével. Majd következtek az egyesületek képviselőinek beszámolói.

Az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesületet Felszegi Imre elnök és Miklósi Ferenc alelnök képviselte.

Az egyesületünk elnöke elmondta, hogy az erdélyi egyesület központja Szépkenyerűszentmárton, mivel az alapítótágok nagyrésze innen származik. Azt is kiemelte, hogy a település a Szent Márton tiszteletére szentelt templomról kapta nevét, előnevét pedig bő búzatermeséről. És így

Szépkenyerűszentmárton a Kárpát medence egyik legszebb és ugyanakkor leghosszabb elnevezésű települése.

Az egyesület 2019-ben alakult, és azóta minden esztendőben vallási és kulturális rendezvénysorozatot szervezett Szépkenyerűszentmártonban, valamint Szamosújváron a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban és a Téka Alapítvány központjában.

Majd röviden ismertette a jelenlévőkkel az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület már megvalósított rendezvényeit.

2021 augusztusában a szépkenyerűszentmártoni református templomban Istentisztelet után, Paróczi Ákos bemutatta a „Mezőség arcai” című kiállítást. Riti József Attila történelem tanár a falu múltjáról tartott előadást, a szépkenyerűszentmártoni és az onnan elszármazott fiatalok énekekkel, versekkel és zenéléssel szolgáltak a jelenlévő gyülekezetnek.

Ugyancsak 2021-ben a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban az iskola tanítónői az elemi osztályosokkal Márton-napi foglalkozásokat tartottak. Ismertették Szent Márton életét, valamint a nevéhez fűződő legendákat. Az iskolások nagy örömmel próbálták ki a lúdtollal való írást, a házikenyér dagasztást, és lelkesen rajzolták le, amint Márton ketté vágja katonaköpenyét és a köpeny felét átadja a didergő koldusnak. A 2022 év eseményei közül egy rendezvényt emelt ki. Éspedig: a Téka Alapítvány központjában a Prücskők játszóháza tevékenységen a tanítónők és óvónők vezetésével Márton napi énekeket tanultak a gyerekek, majd lámpást készítettek. A gyerekek,

szülők és oktatók lámpásos felvonulása következett a Téka Alapítvány központjától a főtéri Örmény Katolikus Székesegyházig.

Az Erdélyi Szent Márton Kulturális Központ Egyesület célkitűzése bekapcsolódni az Európai Szent Márton Kulturális Útvonalba (Via Sancti Martini) és aktívan részt venni a vallási, kulturális és turisztikai programokban.

Szombathelyen a Martineum Felnőttképző intézményben tartott megbeszélés a résztvevők közös ügyeinek megbeszélésével folytatódott.

A közös együttlét a szombathelyi Székesegyház, majd a Püspöki Palota meglátogatásával végződött. A szervezők bemutatták a Székesegyházban látható Tóth István által 1913-ban készített Szent Márton hermát. A hermában elhelyezett koponyacsont-ereklyét Tours érseke ajándékozta Szombathely városának 1913-ban.

Azuán a Szent Mártont ábrázoló festményt csodálhatták meg az együttlét résztvevői, melyet Franz Anton Maulbertsch festett 1795-ben. Majd megtekintették a püspöki palota kertjében 2016-ban elültetett Szent Márton-körtefát.

A Via Sancti Martini képviselői azzal a kölcsönös biztatással köszöntek el egymástól, hogy a Szent Márton vallási, kulturális és turisztikai Útvonal munkáját folytatni kell, mert tudják „a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban”(1.Kor.15:58).

A szépkenyerűszentmártoni református templom
Riti József Attila fotója

www.kozlony.ro

TUDEK előadás / Fotó: Riti József Attila

Riti József Attila

XXIII TUDEK Szamosújváron

Március 3. és 5. között zajlott a XXIII. Tudományos Diákkörök Erdélyi Konferenciája (TUDEK), melynek helyszíne a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum volt. A rangos diákköri konferenciát első alkalommal szervezték Szamosújváron.

Az esemény szervezői: Kovács Zoltán Zsolt (ügyvezető igazgató, Oktatási Minisztérium, kabinetigazgató), Dr. Kerekes Adelhaida (alelnök, a Kolozs megyei tanfelü-

gyelőség, főtanfelügyelő helyettes), Kulcsár Melinda Ilona (alelnök, Kemény Zsigmond Elméleti Líceum, igazgató) és Pap György Attila (elnökségi tag, Kemény Zsigmond Elméleti Líceum). A konferencia fővédnöke Grezsa Csaba, a Magyar Köztársaság kolozsvári főkonzulja volt, a konferencia tudományos elnöke: Dr. Markó Bálint rektorhelyettes, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem részéről.

A konferenciára – melynek célja, hogy felkeltse az érdeklődést a tudományos gondolkodás és a kutatás iránt – kétféleképpen lehetett nevezni: saját, önálló tudományos

kutatásról szóló munkával, mely tartalmazta az elért eredményeket, illetve olyan tudományos kutatásról szóló tervvel, mely még nem rendelkezik eredményekkel, hanem hipotézisen alapszik.

A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum lelkes szervezőcsapatának köszönhetően napokon belül átalakult az iskola, az osztálytermek szekciók előadótermévé váltak, a tornateremből pedig kulturális tér lett, mely a megnyitó és a díjazó gála számára tökéletes helyszín volt. A példaszerűen megszervezett eseményt, a diákokat kísérő mentorok és a zsűri tagjai is dicsérték, mely a szamosújvári középiskola hírnevét emeli.

A konferencia hivatalos megnyitójára március 3-án, pénteken kora este került sor, melyen Juhos Borbála és Feketelaki Gáspár negyedik osztályos diákok varázsolták el a közönséget a zongora akkordjaival, Borsos An-tonia (6. osztály) fuvolával, Felszegi Imre (6. osztály) hegedűvel, az

az iskola kórusa (vezető Kis – Juhász Vilmos) pedig énekszóval kápráztatta el az egybegyűlteket.

A pénteki megnyitón felszólaltak a házigazdaként szolgáló Kemény Zsigmond Elméleti Líceum igazgatója, Kulcsár Melinda Ilona, a Kolozs megyei tanfelügyelőség képviselője dr. Kerekes Adelhaida főtanfelügyelő helyettes, Ionel Ovidiu Drăgan Szamosújvár polgármestere és Szladek Máté a Kutató Diákok Országos Szövetségének főkoordinátora. A megnyitó (és a díjazás) bemondói Felszei Kincső és Szabó Salánki Krisztián, tizenkettedikes diákok voltak, akik nagyszerűen megállták helyüket.

A konferencia második napja regisztrációval kezdődött majd pedig a szekcióülések következtek, melyek keretén belül a résztvevő diákok bemutatták munkájukat. Kolozs megyét kilenc diák képviselte, ötön a Kemény Zsigmond Elméleti Líceumban tanulnak, négyen pedig a kolozsvári Apáczai Csere

János Elméleti Líceumban.

A XXIII. TUDEK díjazottjai a következők voltak:

Természettudományok – ökológia – Kyndryl szekció: I. díj: Hanecz Dávid és Váradi Ákos, II. díj: Suba Dániel és Újfalusi Ábel, III. díj: Ludescher László Barna, dícséret: Szilágyi Dávid Attila és Dragos Rolland Gabriel
Biológia – környezettudomány szekció: I. díj: Péter- Brezovsky Tamás és Szakács Apór- Tamás, II. díj: Vass Hunor, III. díj: Simon Dorka Boróka, dícséret: Berekméri László és Szilágyi Zsuzsanna Tímea.

Pszichológia – nyelvészet szekció: I. díj: Mike Zenkő és Zsigmond Bernát, II. díj: Bardócz Andrea, Kelemen Andrea, III. díj: Duca Hanna és Pál Karola, dícséret: Bálint Enikő és Szász Nóra. **Humántudományok szekció:** I. díj: Forró – Bathó Eszter Anna, II. díj: Ciuraru Daniela és Timár Eszter, III. díj: Elekes Ingrid Briana, dícséret: Czofa Helga,

Márton Boglárka és Kozma Eszter.

Kutatási terv tömb: I. díj: Ferenczi Tímea (Kemény Zsigmond Elméleti Líceum, Szamosújvár), II. díj: Ambrus Orsolya és Diószegi Zoltán, III. díj: Fekete Tihamér, dícséret: Dezső Szilárd, Péntes Botond Mátás.

A rangos esemény támogatói: Oktatási Minisztérium, Kolozs Megyei Tanfelügyelőség, Kutató Diákok Alapítvány, Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Communitas Alapítvány, Téka Alapítvány, Kemény Zsigmond Elméleti Líceum Szülői Bizottsága és a helyi vállalkozók (Agropan, Franliz SRL, Hotech, Lorsan Design, Misi 99, Motomus, QH Auto SRL, Területrendezési Vállalt – ADP, Trafotech, Sova Impex SRL). A konferencia partnerei: Téka Alapítvány, Szamosújvár Polgármesteri Hivatala, Babes-Bolyai Tudományegyetem és Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem.

Fodor Emőke

Mézes tulipánok

2023. január 31-én megalakult a szamosújvári RMDSZ Női Szervezete. A tervek szövögetése közben megfogalmazódott a tavalyi nőnap akció sikere és folytatása.

Tavaly a helyi RMDSZ férfitagjai mézeskalácsból készült tulipánokkal ajándékozták meg a közösség nőtagjait, akik örömmel fogadták részükről a figyelmességet. A Téka munkaközösség állt akkor az ügy mellé.

Az újonnan ala-

kult női szervezet tagjai szívesen vállalták a mézeskalács tulipánok elkészítését és díszítését is. A tevékenység koordinálását Balázs-Bécsi Enikő, a Nőszervezet elnöke vállalta fel. A sütés, díszítés és csomagolás több napot igényelt. Minden tevékenységre szép számban jelentek meg hölgyek. Kezük alatt csodálatos díszítések születtek, melyek majd a szamosújvári anyák által készített mézeseken tovább fognak virágozni, munka közben receptek, minták, ötletek cseréltek gazdát, közösség

alakulgatott.

Március 5-én minden magyar egyházhoz tartozó hölgyek megajándékoznak a RMDSZ helyi tanácsosai vagy választmányi tagjai.

Március 8-án a magyar vonatkozású intézményekbe is ellátogatnak, boldog nőnapot, nap-sugaras tavaszt kívánva a nőknek, hiszen "Az élet zenéjét a nők adják, akik őszintén, minden feltétel nélkül fogadják magukba a dolgokat, hogy érzéseiken át szebbé alakítsák az azokat." (Wagner)

Fodor Emőke

A nőkért imádkoztak

A Szamosújvári Református Egyház szervezésében 2023.03.05-én a Világ Imanapján, a nőkért imádkoztak. Istentisztelet után, Balázs-Bécsi Enikő a szamosújvári RMDSZ Nőszervezet elnöke, beszámolt a frissen alakult szervezetről. Felvázolta miért tartották fontosnak, hogy Szamosújváron is megalakuljon a női szervezet. „Azért

vagyunk és leszünk, hogy a szamosújvári magyar közösséget összefogjuk” – hangzott el az elnökhasszony beszédében. „Olyan programokat, rendezvényeket szeretnénk szervezni, ahol gyerek, fiatal, idős megtalálja a helyét. Mindenkinek helye van ebben a szervezetben, aki szeretne tevékenykedni a szamosújvári magyar közösségért. Jelenleg több mint 30 hölgy csatlakozott, de nagyon szeret-

nénk, ha a közeljövőben a tagok száma növekedne. Március 21-én, délután 18 órakor lesz a következő találkozó, a helyszínét rövidesen pontosítjuk.”

A nő: tetőtől talpig élet.

Lehet kis-ember, lehet nagy-vezér, alkot s rombol, de igazán nem él

s csak akkor él – vagy tán csak élni látszik – ha nők szeméből rá élet sugárzik. (Weöres Sándor: A nő)

Kolozsvári Majális / archív felvétel

KIFOR

Először lép fel Kolozsváron Paulina az X-Faktor felfedezettje

Sajtótájékoztatón jelentették be az idei Kolozsvári Majális programját. Az elmúlt évek bevált praktikáját alkalmazva 2023-ban is június 1-én a majálistól lesz hangos a Colina park.

„Az előző évek pozitív tapasztalataiból kiindulva úgy döntöttünk, hogy idén is a gyereknappal egybekötve tartjuk meg a Kolozsvári Majálist. A kolozsvári, Kolozs megyei magyarokat a mostosi Colina parkba

várjuk sok szeretettel. A helyszín előnye, hogy tömegközlekedéssel nagyon könnyen megközelíthető, a város szinte bármely pontjáról, sőt én arra biztatok mindenkit, hogy ezt az utazási módszert válassza, hisz zöldebb, illetve a parkolással járó fölösleges idegeskedést is megspórolhatják” – mondta el Azzola Katalin, az RMDSZ kolozsvári szervezetének elnöke.

A programokat ismertette Szilágyi Lóránt, a Kolozs megyei Ifjúsági Fórum ügyvezető elnöke bejelentette az idei év fő fellépője Paulina lesz. „Nagyon örvendünk, hogy idén is sikerült ismert fellépőket elhívni a

rendezvényünkre. Paulina mellett fellép az Iszkiri gyerekenekar, de lesz bábszínház, néptáncelőadás, gyerekfoglalkozás, termelői vásár és sok más izgalmas program is” – részletezte az ügyvezető elnök.

A Kolozsvári Majális június 1-én 10 órától kezdődik, az egésznapos programok között megtalálható a kézműves foglalkozások, az arcfestés, lovaglás, ugrálóvár és egyéb gyermekfoglalkozások is. A részletes programért és további hasznos információkért kövessék a KIFOR Facebook oldalát!

Orgonaavatás Bethlenben / Kiss Gábor

Pap Melinda, az MTI tudósítója jelenti

Orgonát avattak az észak-erdélyi Bethlenben

Hálaadó istentiszteleten áldották meg az észak-erdélyi Bethlen református templomának a magyar kormány támogatásával restaurált orgonáját vasárnap.

A Beszterce-Naszód megyei kisvárosban, a Bethlen grófi család észak-erdélyi ágának „ösi fészkében” az alkalmából Kató Béla, az Erdélyi Református

Egyházkerület (EREK) püspöke hirdette az ígét. „*Aki idegen földön is tudja Istent dicsérni, vallást tesz arról, hogy számára nincsen idegen föld*” – fogalmazott Kató Béla a szórványhelyzetre, az elvándorlásra utalva. Emlékeztetett arra, hogy a történelem folyamán sok vita volt, van arról, hogy „*kié a föld, ki volt előbb*”, sok véres közdelem folyt emiatt. A Szentírás szerint Istené, nem pedig az emberé, és ha ezt elhiszi, már nem lesz idegen rajta – adta meg a választ az egyházi előjáró. Rámutatott:

az orgona a közösséget is kifejezi, számos sípja van, ezekben a gyülekezet minden tagjának a hangja megszólal. „*Mikor megszólal az orgona, mindannyiunk helyett és bennünk is megszólal*” – mondta Kató Béla. A püspök Tompa Mihály A madár, fiaihoz című versét idézve intette a bethleni gyülekezetet: „*Fiaim, csak énekeljetek!*”

Bányai Csaba dési református esperes arra emlékeztetett: az éneklést a reformátorok is fontosnak tartották, ezért kapott az ének központi helyet a református liturgiában.

Magyarország kolozsvári főkonzulátusának képviselőjében Simon Előd konzul elmondta: az orgona a magyar kormány támogatásával újult meg. Hozzátette, összefüggéseiben kell nézni az eseményt, hiszen míg Európa nyugati felében

kiürítik a templomokat, kidobják az orgonákat, a Kárpát-medencében templomok és templomi kellékek százai újulnak meg, telnek meg étellel és töltik be funkciójukat.

„Ezer bajunk és nehézség ellenére őszintén látom, hogy jó úton járunk, mert ez nemzeti és keresztény megmaradásunk helyes útja” – fogalmazott a konzul. Hozzátette, az orgona, a templom csak eszköz, nem végcél, a „*lelki templom*” maga a gyülekezet.

Az ünnepségen a román ortodox hűsvét ellenére Nicolae Moldovan polgármester is jelen volt. Arról beszélt, hogy *„az ünnep lehet más, de a lényege ugyanaz”*, és biztosította a jelenlévőket, hogy Bethlenben minden közösség fontos.

Décsei Attila alprefektus úgy fogalmazott, hogy amikor egy gyülekezet épít, a jövőre gondol, és azt kívánta, hogy az orgona sípjai soha ne hallgassanak el.

Szakács János bethleni parókus lelkész szerint a templom jelen-

legi orgonája a második, Hörbiger Wilhelm orgonaépítő mester készítette. Az orgona homlokzatán szerepel az építési év, 1877, és az adományozó neve: „Az Isten dicsőségére áldozta, özv. gr. Bethlen Pálné gr. Bethlen Mária.”

Szakács János emlékeztetett arra, hogy Bethlenben a múlt században négy Bethlen család élt, az adományozó a sokáig a polgármesteri hivatalnak is otthont adó Bethlen Pál-féle kastély építőjének az édesanyja volt.

Az orgona felújítását 2019-ben kezdte el Albert József kolozsvári orgonarestaurátor, és két év alatt fejezte be. Megújulása nagy dolog, mert a szakma szerint Észak-Erdélyben az orgonák 30 százaléka nem működik – fűzte hozzá a lelkész.

A bethleni református egyházközség 823 lelket számlál, a 11 ezer lakosú észak-erdélyi kisváros lakosságának mintegy tíz százaléka magyar.

Kitüntették Szék polgármesterét

Március 31 és április 2 között Brassópojánán szervezte éves közgyűlését a Romániai Községek Egyesülete, melyen 8 csillagos polgármester díjjal tüntették ki Sallai János Szék község polgármesterét is.

A hírt a széki önkormányzat osztotta meg a közösség számára, a következő üzenetben: *„2023 március 31. és április 2. között Brassópojánára adott otthont a Romániai Községek Egyesülete által szervezett országos polgármester-találkozónak, konferenciának és továbbképzésnek.*

A szövetség elnöke, Emil Drăghici úr a konferencia keretén belül szervezett ünnepi rendezvényen adta át községünk polgármesterének, Sallai Jánosnak a „8 Csillagos Polgármester” névre hallgató kitüntető elismerést, kitartó, sikeres munkásságának és jeles helytállásának elismerése jeléül.

Gratulálunk és további sok sikert kívánunk munkájához!”

A zarándokvonat 2014-ben / fotó: Riti József Attila

MTI

Idén is indul az Össznemzeti Zarándokvonat a csíksomlyói búcsúba

Idén pünkösdkor is indul az Össznemzeti Zarándokvonat Erdélybe, a csíksomlyói búcsúba – közölte Mező Tibor, a Kárpáteurópa Utazási iroda ügyvezetője a MÁV-Start Zrt.-vel közösen tartott sajtótájékoztatón pénteken Budapesten.

Az ügyvezető elmondta, hogy 2023-ban 14. alkalommal indulnak útnak a szerelvények. A koronavírus-járvány két évét leszámítva már 2008 óta folyamatos az együtt-

működés a vasúttársasággal és a székely szállásadókkal.

Tájékoztatása szerint a Csíksomlyó Expressz május 26-án Szombathelyről indul, majd Sopron, Kapuvár, Csorna, Győr, Komárom, Tatabánya érintésével érkezik Budapestre, a Keleti pályaudvarra. Itt a Csíksomlyó Expresszt összekapcsolják a Székely Gyorssal, majd Össznemzeti Zarándokvonatként halad Szolnok és Püspökladány megállással Erdély felé. Ott a nagyváradi és kolozsvári ünnepséget követően, Kalotaszegen át érkezik Székelyföldre, ahol Felcsíkban és Alcsíkban teszi le utasait – ismertette az

útvonalat az ügyvezető, hozzátéve: a végleges menetrend áprilisban lesz elérhető az iroda honlapján.

Mező Tibor hangsúlyozta: az Össznemzeti Zarándokvonat csaknem fél kilométer hosszú lesz, vagyis ez a leghosszabb személyszállító szerelvény, élén pedig egy Tamási Áron 125-émlékév tiszteletére felmatricázott MÁV-mozdony halad majd. A zarándokvonaton római katolikus és református lelkivezető is várja a híveket – jelezte.

Az utazás összesen négy napot ölel fel – folytatta -, csúcspontja pedig pünkösd szombatján a mintegy félmillió zarándokot vonzó Csíksomlyói búcsú, a Mária ünnep. Ezt követően a vonatok másnap tovább indulnak a történelmi Magyarország ezeréves határára, Gyimesbükkre, ahol a zarándokok egésznapos ünnepségen vehetnek részt, átadják a gyimeseki székely-csángó-magyar gyerekek javára a vonaton gyűjtött adományokat, és koncertet ad a vonat disz-

vendége, Dévai Nagy Kamilla Liszt Ferenc-díjas és érdemes művész is.

Mező Tibor megjegyezte: Csíksomlyó üzenete a fiataloknak is fontos, ezért arra törek-szenek, hogy a fiatalok körében is népszerűsítsék az összmagyarság eme fontos eseményét.

Kormányos László, a MÁV-Start műszaki és üzemeltetési vezérigazgató-helyettese elmondta, a vonaton összesen több mint ezer zarándok utazhat, akiknek igényeit maximálisan igyekeznek kielégíteni. A MÁV mindent megtesz a zavartalan utazásért, minden kényelmi funkciót biztosítunk, hogy az utazás igazi élmény legyen – fogalmazott, hozzátéve: a MÁV-Start Zrt. nagy hangsúlyt fektet a csoportos utazásokra, rendszeresen indítanak különjáratokat például az Erzsébet-táborokba, a nagyobb sporteseményekre, és ilyen fontos feladat lesz az áprilisi pápalátogatásra utazók kiszolgálása is. A csoportos utazá-

sok lebonyolítása mindig nagy felelősség, komoly műszaki, technikai felkészültséget és egyeztetéseket igényel – magyarázta.

Kormányos László kitért arra is, hogy az elmúlt években nagyszabású fejlesztéseket hajtottak végre az anyaország és Erdély közötti utazások elősegítése érdekében. A zarándokvonat mellett már menetrend szerinti vonatok is közlekednek naponta Észak-Erdély felé és a déli szakaszokon is, ezekre a járatokra online – akár telefonos applikáción keresztül – megvásárolható jegyekkel és versenyképes árakkal várják az utasokat – tette hozzá.

A csíksomlyói búcsú az összmagyarság egyik legjelentősebb vallási eseménye, amelyen évről évre százazrek gyűlnek össze. A legenda szerint 1567-ben tartották itt az első búcsújárást, amikor János Zsigmond erdélyi fejedelem fegyverrel akarta a katolikus széke-lyeket az unitárius vallás

felvételére kényszeríteni. Csík, Gyergyó és Kászon népe pünkösöd szombatján Csíksomlyón gyülekezett, Szűz Mária segítségét kérte, majd legyőzte a fejedelem seregét a Hargita Tolvajos-hágójában. A diadal után újból Csíksomlyón adtak hálát, egyben fogadalmat tettek, hogy ezután pünkösöd szombatján minden évben elzarándokolnak oda.

A Szamosújvári Közlöny kiegészítése: az MTI cikkében elírás van, ugyanis a zarándokvonat Kolozsvárról nem Kalotaszegen keresztül (ugyanis Kalotaszeg Kolozsvár előtt van) megy, hanem Szamosújvár, Dés, Bethlen és Szeretfalva vagy Kolozsvár Marosvásárhely útvonalon.

A csíksomlyói kegyesbóor

Fodor Emőke**XXVII. Nemzetközi
Néptáncfesztivál Szamosújváron**

Május 12-14 közt, ismét népzenétől volt hangos Szamosújvár főtere. A Téka Alapítvány 27. alkalommal szervezte meg a Nemzetközi Néptáncfesztivált, mely lehetőség arra, hogy ünnepeljük hagyományainkat, találkozzunk egymással, értékeket mutassunk be és ismerjünk meg. A néptánc összeköti az embereket, áthidalja a kulturális határokat, identitáserősítő. Ez a fesztivál arra szolgál, hogy bemutassuk a sokszínűséget és gazdagságot amelyet a néptánc világa kínál.

A néptánc mellett helyi kézművesek vására kísérte a programot. A programsorozat Prücskök játszótérrel kezdődött, melyet Katona Annamária óvónő tartott. Ezt szabadtéri néptáncbemutató követte ahol felléptek a magyarországi abai és szentgáli vendégek, a helyi román táncscsoport, a házigazda Kiskaláka és Kaláka, a klézsei táncosok, a brassói Mátka néptáncscsoport illetve a csikszenttamási és csikszentdomokosi apró táncosok.

Az estet táncház

zárta, mely kezdetén a moldvai zenekar megalapozta a hangulatot s bemelegedett mindenki.

A szombati Játék és Népi Hagyomány nevet viselő játéktalálkozót a művelődési házba tartották. Az esemény a Kolozs megyei Tanfelügyelőség versenynaptárában is szerepel, óvodás és kisiskolás csoportokat várnak, akik népi játékokat mutatnak be. Idén is 12 csoport mutatkozott be. Legmesszibbről a marosvásárhelyi Európa Gimnázium második osztályai jöttek, Máté Emese és László Enikő tanítónők vezetésével. Kolozsvárról a Méhecske óvoda kicsinyei érkeztek Kilin Tünde és Balogh Henrietta óvónőkkel, illetve a János Zsigmond Unitárius Kollégium negyedikesei Csatári Erika néptáncoktatóval. A visai óvodások és előkészítőcsoporthoz jöttek hozzánk, reméljük máskor is mosolyt csálnak arcunkra. A helyi óvodások mindannyian felléptek. A Sünike Óvodásokat Polgár Éva Katona Annamária, Juhos Ildikó és Márkosi Katinka tanította, az Elvárásolt Házikó óvodásait Sipos Erzsébet, Hideg Magda, Szabó Ildikó és Hideg Vivien. Az

utóbbi óvodából egy román csoport is bemutatta táncait. A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum elemei is részt vettek a népi játékok bemutatóján: az előkészítőcsoporthoz (Felszegi Melinda, Vigh Emese tanítók) és elsőcsoporthoz (Biris-Módi Erika és Liszicsán Enikő) játékfűzést mutattak a másodikosok pünkösddőlőt (Butuza Katalin, Filep Ildikó) míg a harmadikosok (Juhos Helga, Fodor Emőke) a Kincskeresők kisködmön bicebójájának történetét fűszerezték Bartók népdalfeldolgozással és játékkal. Az értékelő szerepet idén Rusz Csilla nagyváradi tanító, drámapedagógus vállalta, aki így méltatta az eseményt: *„Kerestem a természetességet, az egyszerűséget, a tiszta énekhangot, a rítusok ünnepélyességét, az autentikus öltözeteket, a közvetlenséget, a begyakorolt mozgásokat, a gyermeki örömet, a megértő, elfogadó, jószándékú, érzékeny lelkületű pedagógusokat, akik megteremtik a gyermek számára a „színpadi biztonságot”. Megtaláltam. A szülők arcát, reakcióit figyelve, láttam, hogy ez a fesztivál nekik is öröm, nemcsak gyermekeiknek. Jövőre a X. találkozó lesz.*

Ott , abban a városban, ahol háromezer magyar él, ahol a kapott segítséget kamatoztatták, értelmesen használták, ahol folyamatos és kemény munka folyik annak érdekében, hogy amit felépítettek téglánként, le ne döntse a keleti szél.”

A játéktalálkozó záróakkordja a szakmai megbeszélés, mely alatt a gyerekek az Ördögös zenekar jóvoltából hangszersimogáton vettek részt.

Délutánra a fagyoszszentek is megenyhültek és ragyogó napsütésben vonult be 380 táncos Szamosújvár főterére. Idén Bíró József, a Tékarám lovasudvar vezetője lovon vezette a menetet.

Az előadás alatt a helyi pedagógusok kézműves foglalkozásokat tartottak a gyerekeknek. A fesztivál során láthattunk előadásokat különböző néptáncstílusokból és változatos régiókból. A gyönyörű viseletek, a koreográfiák újdonsága és a táncosok lelkesedése egyaránt lenyűgöző élményt nyújtott mindenkinek. A 17 produkcióban láthattuk az abai Sárvíz zenekart (vezetők: Göbölös Gábor és Tombor Bea), a kolozsvári Kisbogáncsot, akik rábaközi táncokat mutattak be(veze-

tők: Boca Tünde, Enyedi Réka, Halász Levente és Rozsnyai Tamás, koreográfus: Könczey Csongor), a szentgáli Szűrös néptáncgyűttest, amelyet Bodor Károly vezet. A csíkszenttamási Zsibongók gyimesi táncokat adtak elő (vezetők: Sándor Csaba Lajos, koreográfus(ok): Fazakas János és Sándor Csaba), utánuk az avasújívárosi Bokréta mezőségi táncait láthattuk (vezetők: Bartos Tímea – Szandra, Popa Zsolt, koreográfus(ok): Kispál Nándor és Lakatos Ágnes). A brassói Mátka Néptáncgyűttes a Türei falu végén... című összeállítással érkezett, vezetőjük: Koszta Enikő, koreográfus: Ráduly Zsuzsanna és Sándor. A Kissárvíz bodroγκözi táncai után a bálványosváráljai Árvalányhaj néptáncsoport palatkai táncokkal lépett fel, Kovács Norbert koreográfiájával. A szamosújvári Kisalak néptáncsoport kalotaszegi táncokat mutatott be, oktatóik Cserei Both Zsuzsa és Nagy Gergő. Ugyancsak helyiek a Dansatorii de pe Somes, akik környékbeli román táncokat mutattak be. A Csíkszentdomokosi Záporozók nyárádmagyarosi táncai után a klézsei

ifjak táncai következtek, vezetőjük Kádár Elemér. A kolozsvári Bogáncs Néptáncgyűttes magyarszováti táncokat mutatott be (vezetők és koreográfusai: Babtan Varga Teodóra, Próza Réka, Rozsnyai Tamás) majd a kolozsi Kaláris Kolozs környéki táncokat(vezető: Kurucz Pilbák Júlia, koreográfus(ok): Bíró Júlia, Halász Levente.

A kolozsvári Zurból (vezető: Könczei Csongor és Vincze Júlia, koreográfus(ok): Feketelaki Tibor és Székely Melinda) feketelaki táncokkal, a Szarkaláb (vezető: Pillich Balázs, koreográfus(ok): Mátéfi Csaba) magyarózdai táncokkal lépett fel. Az előadást a Kalaka néptáncgyűttes zárta, akik Kispál Nándor és Lakatos Ágnes palatkai koreográfiáját mutatták be.

Az est következő programja a KZSEL tornatermében megtartott Katlan koncert volt. A Katlan - hat fiatal népzeneész, akik igyekeznek a zene fiatalos, pimasz és egyben autentikus, hagyományos megfogalmazására, eszerint próbálják használni és megélni kultúrájukat. Repertoárjukban megjelenik a kárpát-medencei magyar

népzene illetve az amerikai blue-grass muzsika világa is. A két zenei műfaj iránt érzett szeretet és érdeklődés indokolja az amúgy egymástól eltérő műfajok, egy koncert alatt történő bemutatását. A két műfaj valóban különbözik egymástól, azonban fellelhető köztük számos hasonlóság, amelyeket szeretnének kihangsúlyozni. Az együttes tagjai: Dezső Attila (hegedű, mandolin, brácsa), Szabó Bence (hegedű, brácsa), Miklósi Hunor (hegedű), Vincze Balázs (brácsa, harmonika, gitár), Réman Gergő (cimbalom, dob, harmonika), Mohácsy Lőrinc (nagybőgő).

A fesztivált hajnalig tartó táncház zárta, ahol a talpalávalót a csoportok zenekarai és a szamosújvári népzenekepek, Ördöndös, Bagó Banda, Nádas húzták. A 27. szamosújvári néptáncfesztivált a következő intézmények támogatják: a magyarországi Nemzeti Kulturális Alap, a Kolozs megyei tanács, a Communitas Alapítvány és az Erdélyi Hagyományok Háza. Partnereink a szamosújvári Polgármesteri Hivatal és a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum.

Székely Csaba

Bajnok lett a Tordaszentmihályi Arieşul

A IV. Liga idei bajnoka a Tordaszentmihályi Arieşul. A Torda melletti klub első ízben lett a megye bajnoka. A találkozót 2-0 (2-0) arányban a hazaiak nyerték Coltor (10. perc) és Szabó Mihály (17. perc) góljaival. Az Arieşul kihasználta a mögöttük elhelyezkedő Szamosújvárnémeti Vulturul újabb kisiklását, amely ezúttal a közeli Alsódetrehemi Unirea otthonában 1-0 (0-0)-ás vereséget szenvedett. Az összecsapás egyetlen gólját Florin Bărbos szerezte a 87. percben. Csak érdekességgént említjük, a vendégek csak 13 játékosal utaztak a meccs színhelyére, ebből is majdnem fele tartalék volt.

Ugyancsak Torda környékén az Aranyosegerbegyi Victoria fölényesen, 5-1 (2-0) nyert a továbbra is várakozáson alul szereplő Szamosújvári Athletic Olimpia alakulata ellen. A gólokat Bondor (2), Cioarga és Mocan szereztek. Bondor ezelőtt öt évvel éppen a Szamosújváron sze-

repelt. A vendégek találatát Flaviu Mureşan nevéhez fűződik. Biztosan győzött saját pályáján a Szászfenesi Academia de Fotbal, amely 5-0 (0-0)-ra egyszerűen lehangosította a Magyarorbói Viitorul tizenegyet. Az első félidőben még döntetlen volt, 0-0, hogy aztán szünet után a hazai ifik ötször is betaláljanak a Jövő kapujába.

Jól szerepeltek a Kolozsvári Viitorul Mihai Georgescu ifjai is, akik nagy meglepetésre 2-0 (0-0) arányban győztek Nagyiklódon az Unirea-val szemben. Igaz, a hazaiaknak szabálytalanság miatt több alapemberük el volt tiltva, ez meglátszott az eredményen is.

A forduló utolsó mérkőzésén a Désaknai Minerul 1947 másodcsapata a szamosújvárnémeti pályán 2-1 (2-0)-ra megverte a Tordai Sticla Arieşul gárdáját.

A táblázat első helyén a már bajnok Tordaszentmihályi Arieşul található 53 ponttal. Második a Szamosújvárnémeti Vulturul 45 ponttal, harmadik pedig az Alsódetrehemi Unirea 43 ponttal. Valószínű, ebben a sorrendben zárul majd a bajnokság a IV. ligában.

Riti József Attila

Hanyagság és gazdasági válság az egykori Szamosújváron

Az 1920-as impériumváltás és a nagy gazdasági világválság igen megtépázta Szamosújvár városát. 1935-re már áldatlan állapotok uralkodtak a városban, a szörnyű helyzetet a városvezetés és a polgármester hanyagsága is súlyosbította, mint ahogy azt a korabeli sajtó tudósításaiból is megtudjuk.

A gazdasági válság és a városi előljárók hozzáállása miatt „az örmény vagyonok, örmény házak gazdát cseréltek s ma már csak a főtéri nagytemplom viharedzett falai s a volt örmény házak homlokzatán elhelyezett családi védszentek szobrai hirdetik a múltat, boldog időket, amikor még telezacs-kóból tömték pipájukat a gazdag örmény-kereskedők a lábas-ház árkádjai alatt...” [SZAMOSVÖLGYI NAPLÓ]

A város előljárói sem törődtek túlságosan

nagyon a város sorsáról, a fegyintézet borzalmas állapotban volt, falain akkora lyukak voltak, hogy belátszott az udvarába, a rabtemetőben pedig: „a hírhedt rablóvezérek nyomtalanul eltűnt sírhantjai fölött a sintér gebéi legelésznek.” A település utcái is rendetlenek és piszkosak voltak, öntözés nélkül seprték őket, reggel amikor a diákok iskolába mentek.

A város képét a gazdasági világválság is súlyosbította, a legtöbb gyárat bezárták és kéményeik omladoztak: „valamikor virágzó élet volt e városban. Volt: szeszyára, gombgyára, szalámigyára, bőrgyára, téglagyára stb... Ma mindezek omladozó kéményein golya fészkel s esténként kuvik rikolt az élőhalott városra ...” [SZAMOSVÖLGYI NAPLÓ]. A bezárt gyárak miatt megnőtt a munkanélküliek aránya a városban, melyek a városi kávéházakban töltötték idejüket, ahol alig fogyasztottak valamit.

A szegénység, a nélkülözés és a hiány mindenhol jelen volt a városban, mely

egyáltalán nem volt hízelgő állapotban.

A válság miatt a lakosság nem tudta befizetni adóját, így a hatóságok elvették holmijukat („a tavaszon nap-nap után szekereken hordták adóba a fizetni nem tudó polgárok keservesen szerzett bútoraikat!... Miből fizessen a teljesen leszegényedett Gherla-i polgár?!”) és elárverezték házaikat („minden második ház eladó!... — Sőt, a város egyes részein egész utcasorok!... Mint hírlik, adótartozások miatt, 50-60 házra lehet árverést kitűzni! — Íme: ez Gherla; az egész város eladó!”). A cikkíró azt is megjegyzi, hogy segíyezni kéne a rászorult lakosokat, mert enélkül vége a városnak.

Végezetül egy elkeseredett újságíró a következő sorokkal zárja tudósítását: „Az akaratlanul is faluvá vedlett városon már csak egy radikális adóleszállítás segíthet némileg! Ha ezt illetékesek ki nem eszközük: Gherla-város részére a végpusztulásból nincsen kiút!” [SZAMOSVÖLGYI NAPLÓ]

Szerkesztőség:

Főszerkesztő:

Riti József Attila

Főszerkesztő helyettes:

Fodor Emőke

Szerkesztők:

Felszegi Imre

Fodor Emőke

Riti József Attila

Székely Csaba

Korrektor:

Fodor Emőke

Kiadja és működteti:

Téka Alapítvány

Elérhetőség:

www.kozlony.ro

info@kozlony.ro

0770109709

ISSN 2784 – 2800

ISSN-L 2784 – 2800

Közérdekű hirdetés

Támogassa ön is a Téka Alapítványt adója 3,5%-val. Éves jövedelemadója 3,5%-át a 230-as formanyomtatvány kitöltésével ajánlhatja fel, melynek határideje 2023. május 25. A kitöltött nyomtatványt vigye be a Téka Alapítvány székhelyére, vagy küldje emailben a teka@teka.ro címre.

RMDSZ

**COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY**

Ha támogatná lapunk megjelenését akkor támogatását utalja a következő bankszámla számra:

Fundația Culturală Téka

Cod fiscal : 7309675

405300, Gherla, str. Mihai

Viteazul, nr. 39, jud. Cluj

LEI

RO90BDE130SV07017121300

HUF

RO45BDE130SV39908781300

Sfiwt kod: BRDEROBU

Megjegyzéshez írja oda, hogy a Szamosújvári Közlönynek szánja!

Köszönjük!